

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	1063/19			
Rodzaj zdarzenia:	INCYDENT			
Data zdarzenia:	07 kwietnia 2019 r.			
Miejsce zdarzenia:	Warszawa Babice (EPBC)			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	Szybowiec SZD-51-1 Junior			
Dowódca SP:	Uczeń-pilot szybowcowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	-	-	1
Nadzorujący badanie:	Patrycja Pacak			
Podmiot badający:	Użytkownik			
Skład zespołu badawczego:	Nie wyznaczono			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	Informacja o zdarzeniu (raport)			
Zalecenia:	NIE			
Adresat zaleceń:	NIE DOTYCZY			
Data zakończenia badania:	14 sierpnia 2019 r.			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 07 kwietnia 2019 r. uczeń-pilot wykonał cztery loty doskonalące na szybowcu Puchacz za wyciągarką szybowcową z lotniska Warszawa Babice (EPBC). Następnie wykonał jeden lot na szybowcu Junior, do którego instruktor nadzorujący nie miał uwag. W trakcie wznoszenia, w drugim locie na szybowcu Junior, nastąpiło pęknięcie sprężyny trymera. Po osiągnięciu przez szybowiec wysokości wyczepienia (około 300 m) operator wyciągarki zdjął ciąg. Pomimo usterki, do momentu wyczepienia liny start przebiegał prawidłowo. Uczeń-pilot przeszedł do lotu ślizgowego. Po zabezpieczeniu prędkości nie pociągnął za uchwyt wyczepu liny wyciągarkowej. Rozpoczął wykonywanie zakrętu z niewyczepioną liną. W tym momencie operator wyciągarki podał przez radio

komendę: „*Junior, wyczep linę*”, którą powtórzył kilkakrotnie. Taką samą informację przekazał także kierownik lotów. Ponieważ uczeń-pilot zbyt długo nie reagował na polecenie, operator wyciągarki zgodnie z procedurą odciął linę wyciągarkową. Uczeń-pilot wyczepił linę i po wykonaniu kręgu bezpiecznie wylądował. Fragment liny wraz ze spadochronikiem spadł w rejonie lotniska, nie stwarzając zagrożenia.

Uczeń-pilot: mężczyzna lat 50, nalot ogólny 48 h 35 min, w tym na szybowcu Junior 7 h 30 min. Posiadał ważne KWT i orzeczenie lotniczo-lekarskie. Wznowienie po przerwie w lotach za wyciągarką szybowcową wykonał w dniach 30-31 marca 2019 r.

W ocenie instruktora w poprzednich lotach uczeń-pilot wyczepiał linę prawidłowo. Po zdarzeniu, w trakcie rozmowy, ustalił że uczeń-pilot:

- przed drugim lotem na szybowcu Junior odbył rozmowę z innym uczniem-pilotem, która dotyczyła zaczepów szybowcowych z funkcją samowyczezu,
- błędnie założył, że w szybowcu zamontowany jest zaczep z funkcją samowyczezu,
- pęknięcie sprężyny trymera odczytał jako zadziałanie samowyczezu,
- nie czekał na potwierdzenie wyczepienia liny i nie zareagował na komendę przekazaną przez operatora wyciągarki o jej niewyczepieniu.

Usterka trymera została odnotowana w Pokładowym Dzienniku Technicznym. Sprężyna została wymieniona na nową zgodnie z CRS 09/2019/S2. Wykonano przegląd zaczepów i zmierzono siły działające na wyczep – bez uwag.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

- 1. Niewyczepienie liny wyciągarkowej przez ucznia-pilota.**
- 2. Rozpoczęcie budowy kręgu nadlotniskowego bez upewnienia się o wyczepieniu liny wyciągarkowej.**

Okoliczności sprzyjające:

1. Błędne założenie ucznia-pilota, że w szybowcu znajduje się zaczep z funkcją samowyczezu.
2. Pęknięcie sprężyny trymera w trakcie startu.

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający:

1. Uczeń-pilot został poinstruowany, że niezależnie od rodzaju zamontowanego w szybowcu zaczepu jest zobowiązany trzykrotnie pociągnąć za uchwyt wyczezu liny, a następnie upewnić się o jej wyczepieniu.
2. Uczeń-pilot został skierowany do mechanika szybowcowego na szkolenie techniczne z zasady działania obu typów zaczepów szybowcowych.

3. Uczeń-pilot wykonał lot kontrolny oraz dwa loty doskonalące, po których został dopuszczony do lotów samodzielnych.
4. Zdarzenie zostało opisane w biuletynie bezpieczeństwa i rozesłane do wszystkich członków aeroklubu.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie sformułowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Patrycja Pacak	<i>Podpis na oryginale</i>